

VEDTATT BUDSJETT

1 Bystyrets vedtak

1.1 Hovedvedtak

1.1 Hovedvedtak

Bystyrets flertallsvedtak Bsak 184/14

1. Bystyret godkjenner det fremlagte forslag til *Handlings- og økonomiplan 2015-2018* for Stavanger kommune. Netto budsjetttramme for 2015 fastsettes i henhold til:
    - Budsjettskjema 1 B Driftsbudsjett, jf. kapittel 10, pkt. 10.1.3 og pkt. 9. i vedtaket.
    - Budsjettskjema 2 A Investeringsbudsjett, jf. kapittel 10.2.2 og pkt. 9. i vedtaket.
    - Budsjettskjema 2 B Investeringsprosjekter, jf. kapittel 10.2.3 og pkt. 9. i vedtaket.
  2. Bystyret godkjenner forslag til skatter, rammetilskudd, renter, avdrag og anvendelse av netto driftsresultat m.v. i henhold til budsjettskjema 1A i kapittel 10, pkt. 10.1.2. og pkt. 9. i vedtaket.
  3. Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til høyeste skattøre som Stortinget vedtar.
  4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 a) skrives eiendomsskatt for 2015 ut på faste eiendommer i hele kommunen. Den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 4 promille. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 12 bokstav a settes skattesatsen for boliger og fritidseiendommer til 3 promille. Det gis et bunnfradrag i takstverdi på kr 360.000 for hver godkjent boenhet. Bystyrets vedtak (sak 0011/05 og 0063/07) i medhold av eiendomsskatteloven § 7 videreføres for følgende punkter:
    - Foreninger, lag og stiftelser som driver religiøs-/livssynsmessig, humanitær, idrettslig og kulturell ikke-kommersiell virksomhet skal få fritak fra eiendomsskatt – § 7 a)
    - Fredede bygninger og anlegg i privat eie gis fullt fritak for eiendomsskatt – § 7 b)
    - Fritak for Austre Åmøy og ikke landfast byøyer – § 7 d)
- Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter. Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
5. Bystyret godkjenner at det tas opp følgende lån til finansiering av investeringsbudsjettet i 2015:
    - Startlån fra Husbanken til videre utlån på inntil kr 350 mill./avdragstid 25 år
    - Lån til finansiering av egne investeringer på inntil kr 580,7 mill./avdragstid 30 år
    - Lån for viderelån til Sølvberget KF på inntil kr 14,9 mill./avdragstid 30 år
  6. Bystyret godkjenner endringer i egenbetalinger mv. slik det fremgår av kapittel 12. og pkt. 9 i vedtaket. For moderasjonsordninger (barnehage og skolefritidsordningen) der det allerede er fattet vedtak for inneværende barnehage-/skoleår, vil endringene ha virkning fra barnehage-/skoleåret 2015/2016. Maksimalprisen per måned for en heltidsplass i barnehage vil være på 2480 kroner fra 1. januar 2015 og 2580 kroner fra 01. mai 2015. Betaling for opphold ved trygghetsavdeling fastsettes i tråd med pkt. 9 i vedtaket (leveår).
  7. Bystyret godkjenner budsjettreglementet slik det fremgår av kapittel 13.
  8. Bystyret godkjenner budsjett 2015 for Sølvberget KF, Stavanger byggdrift KF, Stavanger Natur- og idrettsservice KF og Stavanger Parkeringsselskap KF i samsvar med rådmannens anførsler. Økonomiplan for perioden 2015-2018 anses som retningsgivende for den videre drift.
  9. Bystyret styrker kommunens tjenester for byens unge og eldre, og investerer for fremtiden.

Etter mange år med sterk vekst opplevde Stavanger i 2014 at utflating av aktiviteten på norsk sokkel slo direkte inn på skatteinntektene. Budsjettet for 2015 må derfor tilpasses inntekter på et høyt, men lavere nivå enn tidligere ventet. Rådmannens forslag til Handlings- og økonomiplan for 2015–2018 gjør på en systematisk måte tilpasninger for å beholde gode tjenester og får å kunne gjøre fornuftige investeringer. Bystyret velger å gjøre endringer på konkrete områder i budsjettet, for å opprettholde den sterke satsingen på spesielt skole og eldre.

Stavanger kommune hadde i 2002 skatteinntekter per innbygger på 120 prosent av landsgjennomsnittet. Byen og regionen har siden hatt en sterk økonomisk utvikling. I 2013 var skatteinntektene per innbygger på hele 147 prosent av landsgjennomsnittet. Dette har gjort det mulig å både yte tjenester på et høyt nivå innen alle sektorer, og å gjennomføre store investeringer i blant annet skoler, barnehager, nytt konserthus, nye sykehjem og svømmehaller. Samtidig har det vært mulig å holde kommunens gjeld på et lavt nivå sammenlignet med andre kommuner både lokalt og nasjonalt. Stavanger kommune ble av NHO i 2014 rangert på en andreplass av alle landets kommuner på god økonomistyring.

Selv om Stavanger kommune må effektivisere store deler av driften, er det viktig for bystyret å understreke at vi har, og skal fortsette å ha et godt tjenestetilbud for byens innbyggere. Derfor er det viktig for bystyret å prioritere kommunens kjerneoppgaver, til tross for lavere vekst i inntektene. Vi skal samtidig fortsette å være en kommune med solid økonomi, og lav gjeld.

For å sørge for et fortsatt godt tjenestetilbud foreslår bystyret å:

- Tilbakeføre 50 millioner kroner til skolen i forhold til rådmannens forslag.
- Øke levekårsposten 29,3 millioner kroner i forhold til rådmannens forslag.
- Tilbakeføre 1 million kroner til frivilligheten.

Satsingen på Tidlig Innsats fortsetter. Å bruke mye ressurser tidlig i skolen sparer både samfunnet og den enkelte for tid og krefter gjennom resten av skoleløpet. Riktig bruk av ressursene tidlig legger et godt grunnlag for all videre læring. Bystyret styrker derfor rammen til skole og barnehage i forhold til rådmannens forslag:

- Rammen til skole styrkes med 42,75 millioner kroner.
- PPT styrkes med 1,5 millioner kroner.
- Kompetansemiddlene økes med 2 millioner kroner.
- Lenden får tilbakeført 1,5 millioner kroner.
- Kommunalt foreldreutvalg får tilbakeført 250 000 kroner.
- Spesialundervisning og midler til minoritetsspråklige styrkes med 2 millioner kroner.

Bystyret utvider satsningen på rehabiliteringsprosjektet "Leve Hele Livet". Samtidig mener bystyret det er viktig og nødvendig å opprettholde dagens antall sykehjemsplasser, og et godt avlastningstilbud til barn med funksjonshemninger og deres familier. Derfor ønsker bystyret å:

- Sikre videre drift av Vålandstunet sykehjem og Mosheim sykehjem frem til Lervig står ferdig.
- Opprettholde trygghetsavdelingen.
- Opprettholde avlastningstilbudet.

Eiendomsskatten i Stavanger har stått uendret på samme nominelle kronebeløp siden 2006, og justeres nå opp 1 promille for bolig og 2 promille for verk og bruk (næringseiendom). Dette gir reell inndekning som gir rom for en vesentlig styrking av skolene, og som gjør det mulig å opprettholde alle eksisterende

sykehjemsplasser. De samlede kostnadene av eiendomsskatt og andre kommunale avgifter i Stavanger kommune vil fortsatt være blant de laveste i landet.

Rådmannen har i sitt forslag anslått en skattevekst i 2015 på 4,5 prosent. Bystyret mener det er stor usikkerhet rundt dette anslaget, og har redusert anslaget noe. Det er nødvendig å følge utviklingen i lokal økonomi og skatteinntang i året som kommer, og ha en beredskap med tanke på igangsetting av investeringsprosjekter dersom skatteinntangen blir svakere enn budsjettet.

Bystyret understreker likevel viktigheten av å se fremover, og investere og planlegge for både eksisterende og nye næringer og innbyggere. Bystyret har tro på at fremtiden skapes, og skal derfor fortsette å legge til rette for vekst. Hovedutfordringene for fremtiden er de samme som i fjor og for årene som kommer: infrastruktur, boligbygging og kampen for talentene. Vi må finne gode løsninger både på kort og lang sikt, og til det må vi ha virkemidler og verktøy som er effektive og bærekraftige.

Bystyret gir sin tilslutning til rådmannens innstilling med følgende endringer:

Drift:

Område	2015	2016	2017	2018
Sum Levekår - brukes på	29 300 000	57 200 000	7 500 000	7 500 000
Drift Vålandstunet	10 000 000	21 000 000		
Drift Mosheim	13 000 000	26 000 000		
Trygghetsavdeling Vålandstunet	1 800 000	2 700 000		
Plasser i avlastningsboliger	4 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000
Sum Oppvekst - brukes på	61 000 000	66 000 000	66 000 000	66 000 000
Økt ramme, skole	42 750 000	42 750 000	42 750 000	42 750 000
PPT / Lenden, ramme	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kurs, kompetanseutvikling, reisestipend	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
KFU	250 000	250 000	250 000	250 000
Reserve spesialundervisning og minoritetsspråklig undervisning	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Barnehage, ramme inkl. SBF	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Barnepark, familiebarnehager, åpne barnehager	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
SFO redusert økning foreldrebetaling	5 500 000	10 500 000	10 500 000	10 500 000
SLT	500 000	500 000	500 000	500 000
Sum tilskudd lag, organisasjoner og private institusjoner	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Frivillige lag og organisasjoner	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum Ungdom og fritid	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Uteseksjonen	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum Idrett	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Tilskudd idrettslag	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Sum Næring	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innovasjon	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum Park og vei	700 000	700 000	700 000	700 000
Vedlikehold parker, friområder	700 000	700 000	700 000	700 000
Sum Renter og avdrag				
Renter	-1 419 000	-1 764 000	-3 167 000	-4 851 000
Avdrag	-2 201 000	-2 524 000	-4 140 000	-5 871 000
Sum Overføring fra drift til investering				
Overføring fra drift til investering	15 020 000	10 688 000	48 507 000	51 922 000
Sum utgifter	106 900 000	134 800 000	119 900 000	119 900 000
Saldering, drift:				
Eiendomsskatt bolig økes fra 2 til 3 promille	44 000 000	44 000 000	44 000 000	44 000 000
Eiendomsskatt verk og bruk (næringseiendom) økes fra 2 til 4 promille	46 000 000	46 000 000	46 000 000	46 000 000
Folkevalgte	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Felleskostnader, sentrale utgifter	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Implementering av arbeidsgiverstrategi	1 000 000	-	-	-
Klarspråk – tilrettelagt informasjon	300 000	300 000	300 000	300 000
Redusert sykefravær "Mandalsmodellen"/vakanser	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000
Forus næringspark Renter og avdrag lån	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000

Område	2015	2016	2017	2018
Økt ramme fra statsbudsjettet (frie inntekter)	16 900 000	16 900 000	16 900 000	16 900 000
Endring frie inntekter	- 14 000 000	14 900 000		
Sum saldering	106 900 000	134 800 000	119 900 000	119 900 000

Tabell 1.1 Drift

Investeringer:

Post	Prosjekt	2015	2016	2017	2018
69	Folkebadet - planlegging	-1 000 000	1 000 000		
77	Stavanger Forum - områdeutvikling		-10 000 000		
110	Gatelysarmaturer med kvikksølv	-10 000 000			
149	Salg av Norges Bank bygget og 2. etg utenriksterminalen	-58 000 000			
58	Bofellesskap private	2 000 000			
NY	Nytt garderobe-anlegg Midjord	6 000 000	10 000 000		
KMU	Vedlikehold av bygningsmasse	10 000 000			
	Mindre/merforbruk ift. rådmannen	-51 000 000	1 000 000		
	Endret finansiering av investeringer:				
	Overføring fra drift til investering (økt inntekt)	-15 020 000	-10 688 000	-48 507 000	-51 922 000
	Reduksjon i lånegjeld	66 020 000	9 688 000	48 507 000	51 922 000
	Sum	51 000 000	-1 000 000	0	0

Tabell 1.2 Investeringer

Det fremlegges snarest en oversikt over eventuelle konsekvenser for budsjett 2015 av forhandlingsresultatet ifb statsbudsjettet.

Oppvekst

Styrket ramme til skolen

Bystyret er opptatt av å opprettholde den sterke satsingen på Stavangerskolen. Driftsramme per elev er i 2014 kommet opp på nivå som den nest beste av alle de store kommunene i Norge, og bystyret styrker i 2015 skolebudsjettet med 50 millioner kroner i forhold til rådmannens forslag. 42,5 millioner av dette går i hovedsak direkte tilbake til skolenes driftsramme.

Bystyret reduserer også økningen i foreldrebetalingen for SFO fra 299,- kroner per måned, ned til maksimalt 149,- kroner per måned. Dette salderes mot deler av den økede rammen fra budsjettforliket på Stortinget.

Kompetanseutvikling for lærere

Det er stor etterspørsel etter kompetanseutviklingen som Stavanger kommune tilbyr ansatte i skolene. Stavanger kommune skal fortsatt ha gode tiltak for kompetanseheving i skolen, og styrker dette med 2 millioner kroner. Et eksempel er å videreføre arbeidet med å utvikle ressurslærere i matematikk på alle skoler etter Singapore-modellen. Bystyret ber rådmannen gi oppvekststyret status og en plan for hvordan denne kompetansen kan spres ut som en generell kompetanse på alle skoler.

Samarbeid med foresatte

Stavanger er en foregangskommune når det gjelder å støtte opp under samarbeidet hjem/skole. Å kontinuerlig involvere foresatte i skolen er viktig for å bygge kvalitet i tilbudet. Bystyret legger derfor inn

ekstra ressurser til Kommunalt foreldreutvalg (KFU) med 250 000 kroner.

Tettere samspill mellom skole og yrkesliv

Fra elevene starter i første klasse og frem til de siste årene i ungdomsskolen, daler antallet som følger med i timen fra nærmere 100 prosent til en tredjedel. Dette kan øke sannsynligheten for frafall i videregående skole. Det er viktig å skape økt motivasjon og økt forståelse for alle de yrkesvalgene som finnes gjennom et tettere samarbeid mellom skolene og yrkeslivet helt ned i barneskolen. Prosjektet "Skolen i våre hender" videreføres som en integrert del av skolens faglige innhold. Et tettere samarbeid med Ungt Entreprenørskap vurderes som ett virkemiddel i denne sammenhengen.

Rekruttering av lærere

Prognosene tilsier at norsk skole kan komme til å mangle lærere. Vi må arbeide både med kortsiktige og langsiktige tiltak for å løse denne utfordringen. Som en del av samspillet mellom yrkesliv og skole, er det naturlig å motivere flere til å prøve ut læreryrket.

Bystyret ber kommunalstyret for oppvekst om å samarbeide med personalavdelingen om et kampanjeprojekt med en tilpasset "Teach First" modell i 2015. Målet er å rekruttere godt kvalifiserte personer inn i skolen, og kombinere dette med at de får den nødvendige pedagogiske tilleggsutdannelsen mens de er i arbeid. Det er et delmål å fremme bedre rekruttering av mannlige lærere til grunnskolen.

Forebygging og hjelp

Innenfor barnehage og skole er det tre gode fagmiljøer: ressursenteret for barnehagene, Psykologisk, Pedagogisk tjeneste (PPT) og Lenden (for hjelp til elever med behov for utredning og tiltak i skolen). Bystyret ber om en sak til kommunalstyret for oppvekst der det utredes hvordan disse miljøenes kompetanse og ressurser kan benyttes bedre på tvers av avdelingene, og med det enkelte barns behov i sentrum. PPT og Lenden styrkes med en samlet post på 3 millioner kroner.

Spesialundervisning, minoritetsspråklig undervisning

Kommunalstyret for oppvekst har i 2014 gjort vedtak om en gradvis omlegging av måten ressursene til den enkelte skole fordeles på. Bystyret legger inn en ressurs på 2 millioner kroner som skolesjefen kan bruke etter skjønn, for å fange opp konkrete problemer som måtte oppstå i forbindelse med denne overgangen og eventuelle andre prioriterte oppgaver. Denne posten kan også brukes til minoritetsspråklig undervisning der det er hensiktsmessig utover den rammen som er gitt av rådmannen.

Skolebruksplanen – konkretisering

For å kunne møte veksten i de ulike bydelene raskt når behovet endres, er det viktig å ha så konkrete planer som mulig for plassering og utforming av skolebygg. Mer detaljerte skisser for løsninger gjør også at foresatte og folkevalgte på et tidligere tidspunkt kan drøfte fordeler og ulemper ved ulike løsningsalternativ. Utfordringene ved at Stavanger i større og større grad må finne løsninger også ved store og plasskrevende anlegg som skoler inne i en allerede utbygd by, forsterker dette behovet for tidlig konkretisering av alternativ. Bystyret ber om at det lages slike konkrete skisser for ny skolekapasitet i Hinna/Gausel, Lassa/Eiganes og Sunde/Madla. Ny skole på Storhaug skal stå klar i 2019 og plassering og utforming må avklares raskt.

Barnehagenes styrkes med 5 millioner

Bystyret styrker barnehagene med 5 millioner kroner i forhold til rådmannens budsjett. 2 millioner kroner går tilbake til rammen, dette inkluderer 100 000 kroner til Stavanger Barnehagenes foreldreforening (SBF) for å opprettholde samarbeidet mellom hjem og barnehage.

Bystyret legger inn 3 millioner kroner for å kunne opprettholde de åpne barnehagene og barneparkene. De åpne barnehagene fungerer som en viktig møteplass for barn og voksne, og er et godt supplement til de ordinære barnehagene.

Bedre bydelsdekning på barnehage

Bystyret ber om at det i løpet av første halvår 2015 legges frem en egen sak om hvordan Stavanger kommune kan få en balansert barnehagedekning i alle bydeler, med mål om å redusere foreldres tidsklemme og transportbehov i hverdagen. Målet må være at alle foreldre skal kunne ha tilgang på barnehage i nærheten av bosted eller arbeidsplass.

Kompetanse til å løfte hvert barn – Stavangerbarnehagen

Bystyret er opptatt av at det gode arbeidet med Stavangerbarnehagen videreføres. Barnehager og skoler er en viktig arena for å utvikle hvert enkelt barn, og for å fange opp og forebygge utfordringer på et tidlig tidspunkt i livet. Derfor er det viktig at alle ansatte i barnehagene i Stavanger skal tilegne seg kompetanse på fire sentrale områder: relasjonskompetanse, språkkompetanse, interkulturell kompetanse og kompetanse om Tidlig Innsats.

Rekruttering og kompetanseutvikling i barnehagene

Det systematiske arbeidet med økt pedagogdekning og faglig utvikling av barnehagene videreføres. At det også legges opp til et nasjonalt kompetanseløft er positivt, spesielt med hensyn til å løfte frem barn som kan ha stor nytte av det allerede før skolestart. Ansatte i barnehagene skal tilbys opplæring kombinert med arbeid. Som en del av arbeidet med å få mer yrkeskontakt inn i skolen, skal det sees på muligheter for å motivere flere menn til å utdanne seg til og arbeide i barnehagene.

Levekår

Avlastning – barn og unge

Familier med barn som har behov for avlastning har en svært utfordrende og krevende hverdag. Det er viktig at kommunen bidrar til å legge til rette for at familien kan oppleve fleksible og gode rammebetingelser. Bystyret legger tilbake 4,5 millioner kroner i 2015, og vil med dette opprettholde i all hovedsak avlastningstilbudet. Midlene forutsetter at også ferietilbud funksjonshemmede barn opprettholdes.

Det fremlegges en egen sak om erfaringer, behov og etterspørsel med mer, for avlastningstilbudet/ ferietilbudet innen utgangen av inneværende periode.

Sykehjem

Det har tidligere vært en forutsetning at sykehjemmene Vålandstunet og Mosheim opprettholdes inntil Lervig sykehjem står ferdig. Bystyret opprettholder disse sykehjemsplassene, og øker driftsrammen i 2015 med 23 millioner i 2015, og med helårsvirkning i 2016 med 47 millioner kroner.

Trygghetsavdelingen

Trygghetsavdelingen er viktig for mange hjemmeboende eldre. Det vil for mange eldre være av stor betydning at kommunen tilbyr et lavterskeltilbud som kan benyttes i korte perioder. Bystyret opprettholder derfor trygghetsavdelingen på Vålandstunet frem til ferdigstilling av Lervig.

Det legges til grunn at egenbetalingen opprettholdes på 2014 nivå + 3% prisstigning i 2015. Merinntekter innarbeides i endelig budsjett.

Omsorg 2025 revideres til Omsorg 2030

Bystyret ber om at det våren 2015 legges fram en helhelhetlig plan for alle omsorgsområder. På Vålandstomten er det ønskelig med privat utbygging av boliger/seniorboliger/omsorg + kompleks med tilstøtende fellesfunksjoner og med en større arealutnyttelse en dagens planer tillater. Ny reguleringsplan utarbeides.

1. HØP viser til nytt bofellesskap for eldre på Petritomten. Det bør her vurderes høyere utnyttelse, og en ny

gjennomgang av behov. Det er ønskelig med en blanding av seniorboliger, bofelleskap og fellesareal. Ny reguleringsplan utarbeides.

2. Mosheimtomten er regulert til offentlig formål. Planen skal inneholde en vurdering av et bo/rehabiliteringssenter for rusmisbrukere, andre helsefunksjoner, bofelleskap, studentboliger m.m.
3. Planen skal videre skissere behovet for videre sykehjemsutbygging/ alternative boformer for eldre mot år 2030.
4. Planen skal inneholde en strategi for hvordan kommunen kan legge til rette, både i egen og privat regi, for hvordan ventelister innen psykiatri, rus, psykisk utviklingshemmede og unge funksjonshemmede radikalt kan reduseres.
5. Det skal videre vurderes nye modeller for organisering av tjenester i hjemmet, herunder vurdere hvert sykehjem/tilsvarende område for hjemmetjenester som en virksomhet.

Det vises forøvrig til budsjett punkt fra fjorårets behandling, punkt «sykehjem – omrokking»

Felles nattevakt/ rusvirksomheter

Det skal sikres nattbemanning både til hybelhusene i L47 og Verksgaten/Normannsgaten ved at det samarbeides om bemanningsressursene.

Selveide boliger

Det har gjennom de siste årene vært et klart politisk ønske å legge til rette for alternative boformer for blant andre psykisk utviklingshemmede. Prosjekt selveide boliger i bofelleskap m.m. har vært et av de prioriterte områdene som det er mulig å realisere raskt. Bystyret legger derfor inn 2 millioner kroner i planleggingsmidler. Det fremlegges en egen sak til kommunalstyrene for levekår og miljø og utbygging om antall boliger, aktuelle tomt/tomter og kommunal medfinansiering og organisering.

Ungdom og fritid

Uteseksjonen, SLT-koordinator og Krafttak mot narkotikasalg

Synligheten av narkotikasalget har vært påtagende de siste årene. Narkotikasalget foregår åpenlyst både i sentrum og ute i bydelene.

Bystyret mener at forebygging og tidlig innsats er viktig i ungdomsmiljøene, og forslår et samarbeidsprosjekt med omkringliggende kommuner, fylkeskommunen, politiet, Uteseksjonen og organisasjoner, for målrettet innsats mot ungdom og narkotikasalget. Bystyret styrker derfor Uteseksjonen med 1 million kroner og SLT-koordinator styrkes med 0,5 millioner kroner i forhold til rådmannens forslag.

I tillegg ber bystyret om en egen sak som beskriver uteseksjonens rolle og mandat, også sett i sammenheng med SLT-koordinator og «Ta Hys»prosjektet.

Næring

Innovasjon

Forskning viser at et godt innovasjonsmiljø skapes gjennom tett og godt samarbeid mellom offentlige myndigheter, universitets- og forskningsmiljøer og næringslivet. Stavangerregionen har lyktes med å utvikle et miljø i verdensklasse for nyskapende kompetanse, teknologi og produkter til den internasjonale olje- og gassindustrien. Det er nå viktig å stimulere til ny næringsvirksomhet til andre markeder i samarbeid Innovasjon Norge, Skape, UiS, TTO, IPark m.fl. Samtidig er det viktig å støtte og stimulere kommunens egne ansatte som har innovasjonsforslag. Bystyret styrker innovasjonsarbeidet med en ny post på 1 million kroner til bruk i FoU, og til andre nyskapsprosjekt både internt og eksternt.

Sentrumsutvikling og parkering

Bystyret er positive til strategiene i den nylig fremlagte kommunedelplanen for sentrum. Planen skal nå behandles med to høringsrunder, og det er viktig at det legges opp til et endelig planvedtak som gjør det mulig å realisere gode hovedgrep for sentrum i et tempo og en rekkefølge som bidrar til å vitalisere området som handels-, nærings- og boligområde.

Ett hovedgrep i kommunedelplan for sentrum er å legge vekt på tilgjengelighet. Sentrum har regionens beste tilgjengelighet og bruk av kollektivtransport, gange og sykkel. Men ved valg av sted for handel er mange opptatt av å kunne på å kunne bruke bil fordi man gjerne er flere som reiser sammen, og for å kunne frakte varer hjem. Parkeringskapasiteten er i dag god, og flere sentrumsnære parkeringsanlegg har stor ledig kapasitet.

Stavanger kommune har en viktig rolle og kontroll med parkeringspolitikken for Stavanger sentrum gjennom det heleide selskapet Stavanger Parkering. Bystyret ønsker å gi parkeringsselskapet en friere rolle til å utforme den daglige parkeringspolitikken i samarbeid med Stavanger Sentrum AS (STAS), og innenfor politiske vedtatte strategiske føringer.

Idrett

Tilskudd til idretten

Idrettslagene gjør et verdifullt arbeid i satsingen på barn og unge. Det er viktig at idrettslagene har gode rammevilkår som styrker arbeidet deres. Bystyret tilbakefører 1.5 millioner kroner til tilskudd til idretten:

- 900 000 kr tilbakeføres til driftstilskudd til idrettslag.
- 230 000 kr går til anleggstilskudd idrettslag med egne anlegg.
- 200 000 kroner går til integrering i idretten
- 170 000 kroner går til drift av idrettsrådet.

Endelig tildeling skjer i kommunalstyret for kultur og idrett.

Nytt garderobebygg på Midjord

Det har lenge vært dårlige garderobeforhold på stadionanlegget på Midjord. Bystyret bevilger 6 millioner kroner i 2015 og 10 millioner kroner i 2016 til nytt garderobebygg på Midjord. Spillemidler kommer i tillegg. Kommunen inngår et samarbeid med IL Brodd, der en ser på mulighetene for klubben til å bygge eget klubblokale i tilknytning til garderobebygget.

Frivillighet

Frivillig, ideell sektor gjør en forskjell i byen vår

Bystyret vil styrke samarbeidet med denne sektoren, jamfør Frivillighetsmeldingen og ansettelsen av frivillighetskoordinator. Bystyret legger derfor inn en frivillighetsmillion, det vil si at vi tilbakefører kuttene til diverse lag og organisasjoner.

Det henvises til s. 366, 367 og 371 i HØP:

- Kuttene tilbakeføres til nr. 1-42 og nr. 98.
- Tilskuddet til nr. 43 fjernes.
- Funkishuset i Sandnes (nr.39) får 90.000 kr i støtte, da de har høye bruker- og besøkstall fra Stavanger kommune.

Klima og miljø

Fortsatt klimasatsning

Bystyret forutsetter at kommunen fortsetter arbeidet med få ned klimautslippene i kommunen. Kommunen må fortsette arbeidet med å få i gang pilotprosjekter med smarthus-satsning i samarbeid med Lyse AVS og private aktører. Bystyret forutsetter også at kravet om at alle kommunens nye biler som hovedregel skal være nullutslippsbiler fortsetter, og hvordan bruk av oljefyringsanlegg i Stavanger kan fjernes helt. Kommunen må legge til rette for at det skal være enkelt for innbyggerne å bidra til å redusere klimautslippene. Bystyret ønsker at kommunen skal bidra med informasjon til innbyggerne om hvordan de kan bidra til å være mer klimavennlige.

Park og vei

Vedlikehold parker, friområder, sommerblomster og utendørs idrettsanlegg

Vedlikehold av parker, friområder og blomster i byen er viktig for å skape trivsel i bybildet. Bystyret ønsker å redusere kuttene innenfor vedlikehold av parker, friområder, sommerblomster og utendørs idrettsanlegg. Bystyret tilbakefører 700 000 kroner til dette arbeidet.

Effektiviseringstiltak

Ny organisasjonsmodell for Stavanger kommune

Bystyret ber rådmannen starte en gjennomgang av organisasjonsmodellen til Stavanger kommune, med mål om å optimalisere og effektivisere driften. I en slik gjennomgang må det også sees på, og eventuelt gjøres forsøk med, å redusere kompleksiteten i bestiller/utfører systemet.

Renovasjon IKS

I dag har begge eierkommunene i Renovasjon IKS hver sin administrasjon, som begge jobber med administrative oppgaver relatert til Renovasjonen IKS med innsamling og transport av avfall. Det er viktig å avklare om disse ressursene kan utnyttes smartere og mer effektivt enn i dag. Det er en målsetning å slanke administrasjonene i eierkommunene, og frigjøre ressurser til andre oppgaver.

Folkevalgte

Bystyret reduserer posten folkevalgte med 1 million kroner.

Ny pensjonsordning

Bystyret ber rådmannen om å utrede egen pensjonskasse i Stavanger kommune. Sak legges fram for kommunalutvalget.

Kjøp av tjenester innen oppvekst- og levekårsområdet

Mange private aktører, både kommersielle og ideelle stiftelser tjener mye penger på å levere tjenester innen oppvekst- og levekårsområdet, både lokalt og nasjonalt. Vi ser at det på riksplan i mange tilfeller føres liten eller ingen kontroll med hvordan midlene brukes, eller hvorvidt tjenestene som kjøpes kan vise til måloppnåelse. Da det er relativt store summer som brukes til kjøp av slike tjenester (psykologtjenester, behandlings- og institusjonsplasser m.m.) ber bystyret om en egen sak på måloppnåelse i forhold til pengebruk i oppvekst- og levekårsområdet.

Felleskostnader

Bystyret reduserer felleskostnader-sentrale utgifter med 1 million kroner.

Implementering av arbeidsgiverstrategi

Bystyret reduserer implementering av arbeidsgiverstrategi med 1 million kroner.

Klarspråk

Bystyret reduserer «Klarspråk» med 300 000 kroner.

Reiser

Bystyret ber rådmannen om å gjennomføre en kritisk gjennomgang av kommunens reisevirksomhet. Reduksjon i reisevirksomhet skal være et av effektiviseringstiltakene i 2015.

Tiltak for redusert sykefravær "Tillitsprosjekt"

Det innføres et prøveprosjekt etter inspirasjon fra Mandals "Tillitsprosjekt" innen utvalgte virksomhetsområder. Bystyret ber om en sak til administrasjonsutvalget innen våren 2015.

Forus Næringspark

Utbetaling i tråd med innstilling i sak om ny eierstrategi, som er til drøfting i eierkommune.

Investeringer

Vedlikehold

Bystyret styrker vedlikeholdet av kommunens bygg med 10 millioner kroner i 2015. KMU fordeler midlene.

Investeringer som avventes

Bystyret er usikre på anslått skattevekst i 2015, og vil derfor vente med å igangsette investeringsprosjekter som ikke ligger i rådmannens budsjettforslag. Ved oppnåelse av forventet skatteinntang og normalisering av regionens vekst, har bystyret flere nødvendige investeringer som må tas opp til vurdering.

Eksempler på dette er blant annet egenandel på rehabilitering av Domkirken, dobbelthall for idrett ved Hetlandshallen og permanent bygg til Tasta barnehage. Ferdigstillelsen av Tou (alternativ B) må sees ikke bare i ett kulturperspektiv, men som en del av en byutvikling og et områdeløft for Østre bydel, og finansiering av fremdrift må skje fortløpende. Folkebadet er ett stort prosjekt som forventes å gi både bedre kapasitet og økonomi for hver investert krone, enn et tradisjonelt svømmeanlegg. Investeringens størrelse og viktigheten av å sikre gode modeller for oppføring og drift gjør likevel at prosjektet foreløpig ikke er lagt inn i investeringsplanen for Stavanger kommune».